

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 17 września 2004 r. dotycząca wykorzystywania danych osobowych uczniów i rodziców przez Dyrektora Szkoły.

Warszawa, dnia 17 września 2004 r.

GI-DEC-DS-194/04

Decyzja

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana X, dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X, zwanego również Skarżącym w sprawie przetwarzania jego danych osobowych przez Dyrektora Szkoły Podstawowej, zwanej dalej Szkołą. Z przedmiotowej skargi wynikało, iż Dyrektor Szkoły – Pani Y udostępniła dane osobowe Skarżącego wicedyrektor Szkoły – Pani Z, podczas gdy Skarżący nie wyrażał zgody na przekazanie przedmiotowych danych „osobom prywatnym do jakichkolwiek celów”. Ponadto Skarżący wskazał, iż wicedyrektor Szkoły – Pani Z przesłała do niego w dniu 12 grudnia 2003 r. korespondencję, która w jego ocenie, była korespondencją prywatną (brak na niej było pieczęci Szkoły oraz „pieczęci funkcyjnej” Pani Z), wykorzystując tym samym dane pozyskane „na drodze służbowej” do celów prywatnych.

W toku postępowania Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje:

1. Pani Z jest wicedyrektorem Szkoły Podstawowej. Do jej obowiązków należą m. in. sprawy wychowawcze oraz nadzór pedagogiczny nad uczniami klas 1-3. Jak wynika z pisma Dyrektora Szkoły - z dnia 26 maja 2004 r. w związku z ww. obowiązkami Pani Z z urzędu zna dane

rodziców uczniów, nad którymi sprawuje nadzór, bowiem często prowadzi z nimi korespondencję.

2. Od jesieni 2003 r. Szkoła prowadzi korespondencję ze Skarżącym w sprawie przyznania indywidualnego programu nauczania dla syna Skarżącego – T., który jest uczniem drugiej klasy.
3. W dniu 12 grudnia 2003 r. Pani Z przesłała do Skarżącego pismo, z którego treści jednoznacznie wynika, iż dotyczy ono syna Skarżącego. Wicedyrektor Szkoły wskazała w nim m. in. „W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 29.11.2003 r. skierowanego do Dyrektora Szkoły Podstawowej informuję, że jestem zawsze gotowa do dialogu w sprawach dotyczących dobra dziecka – w tym przypadku Pańskiego syna.”.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), nakłada na administratora danych szereg obowiązków, których wypełnienie ma na celu zapewnienie właściwej ochrony przetwarzanych danych. Administrator danych, tj. w myśl art. 7 pkt 4 ustawy, podmiot (m. in. organy państwowe, organy samorządu terytorialnego oraz inne państwowe i komunalne jednostki organizacyjne), decydujący o celach i środkach przetwarzania danych, jest zobowiązany do legitymowania się przynajmniej jedną z przesłanek przetwarzania danych określoną w art. 23 ust. 1 ustawy, co jest warunkiem generalnym legalności przetwarzania danych. Wskazane tam przesłanki należy traktować rozłącznie, tzn. w przypadku zaistnienia jednej z nich, zbędne jest wykazywanie posiadania pozostałych. W związku z powyższym oświadczenie zgody osoby, której dane dotyczą nie jest wyłączną przesłanką przetwarzania jej danych osobowych. Zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu przesłania przez Panią Z pisma skierowanego do Skarżącego, przetwarzanie danych było dopuszczalne, gdy zezwalały na to przepisy prawa. Dodać należy, iż również w obecnym brzmieniu powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Obowiązkiem administratora danych, a za takiego w przedmiotowej sprawie należy uznać Dyrektora Szkoły, jest ponadto dołożenie szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest on zobowiązany zapewnić, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy).

Celem przetwarzania danych osobowych uczniów i ich rodziców w przedmiotowej sprawie jest prawidłowe wykonywanie zadań, jakie na Dyrektora Szkoły i podległych mu nauczycieli nakłada ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.). Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1 i 2 powołanej wyżej ustawy, dyrektor szkoły lub placówki kieruje działalnością szkoły lub placówki i reprezentuje ją na zewnątrz oraz sprawuje nadzór pedagogiczny. Stosownie do pkt 4 powołanego przepisu, dyrektor szkoły lub placówki w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły lub placówki, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim. W myśl natomiast § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 67, poz. 759), dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze w szkole.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz przedstawionych powyżej przepisów prawa należy zatem stwierdzić, że przetwarzanie danych osobowych uczniów Szkoły i ich rodziców jest niezbędne do prawidłowego realizowania zadań, jakie nakłada na Szkołę ustawa o systemie oświaty. Dyrektor Szkoły zaś, zgodnie z § 3 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, wykonuje przedmiotowe zadania we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze. Zatem Pani Z, jako wicedyrektor Szkoły, a jednocześnie osoba odpowiedzialna za nadzór pedagogiczny nad uczniami klas 1-3, była osobą upoważnioną do przetwarzania danych osobowych tych uczniów oraz ich rodziców, w tym danych Pana X. Wobec powyższego bezzasadny jest zarzut Skarżącego, jakoby Dyrektor Szkoły udostępniła jego dane osobowe „osobie prywatnej”, bowiem w ramach ww. współpracy, Dyrektor Szkoły mogła powierzyć wykonywanie zadań związanych z działalnością Szkoły, w tym prowadzenie korespondencji z rodzicami, swojemu zastępcy. Oczywistym natomiast jest, iż nałożenie na Panią Z ww. obowiązków wiązało się z koniecznością udostępnienia jej danych osobowych rodziców, w tym danych Skarżącego.

Podkreślenia ponadto wymaga, iż wszelkie działania podejmowane przez Panią Z, jako osobę sprawującą nadzór pedagogiczny, w celu realizacji powierzonych jej przez Dyrektora Szkoły zadań, w tym prowadzenia korespondencji z rodzicami uczniów (co wiąże się z przetwarzaniem ich danych osobowych), należy uznać za zgodne z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Dodać należy, iż z treści korespondencji skierowanej do Skarżącego przez Panią Z wyraźnie wynika, iż nawiązuje ona do pisma skierowanego przez Skarżącego do Szkoły w sprawie przyznania indywidualnego programu nauczania dla jego syna i dotyczy bezpośrednio

spraw związanych z działalnością Szkoły, nad którymi pieczę sprawuje Pani Z. Dane osobowe Skarżącego były zatem wykorzystane wyłącznie w celu związanym z realizacją zadań, jakie na Szkołę nakładają przepisy prawa. Natomiast fakt, iż na piśmie, które otrzymał Skarżący brak było stosownych pieczętek, nie może przesądzać o jego charakterze, gdyż ocena pisma powinna być dokonywana w oparciu o jego treść. W przedmiotowej sprawie zaś treść pisma Pani Z jednoznacznie wskazuje, iż dotyczyło ono kwestii przyznania przez Szkołę indywidualnego nauczania dla syna Skarżącego, a zatem było ściśle związane z wykonywanymi przez Panią Z zadaniami służbowymi. W konsekwencji, nie można uznać, iż Pani Z przesyłając do Skarżącego ww. pismo wykorzystwała jego dane osobowe do celów prywatnych.

Reasumując, wskazać należy, iż Dyrektor Szkoły udostępniając Pani Z dane osobowe rodziców uczniów, w tym dane Skarżącego, jako osobie sprawującej nadzór pedagogiczny nad uczniami klas 1-3, co jest zgodne z przepisami prawa, wypełniła przesłankę przetwarzania danych określoną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Natomiast Pani Z przesyłając do Skarżącego korespondencję będącą odpowiedzią na pismo Skarżącego skierowane do Szkoły, dotyczące jego syna (ucznia klasy drugiej), działała w związku z pełnioną przez nią funkcją wicedyrektora Szkoły, a zarazem jako osoba odpowiedzialna za nadzór pedagogiczny. Podejmowane przez nią działania, w ramach których doszło do przetwarzania danych osobowych Pana X, miały zatem ścisły związek z pełnioną funkcją służbową.

Jeżeli zaś w ocenie Pana X w przedmiotowej sprawie Pani Z wykorzystwała jego dane w celach prywatnych, naruszając tym samym jego dobra osobiste, bowiem w rozumieniu art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), imię i nazwisko należą do kategorii dóbr osobistych człowieka, Skarżącemu przysługuje prawo wystąpienia z powództwem do sądu cywilnego, który jest organem właściwym do rozpatrywania spraw z zakresu ochrony dóbr osobistych. Generalny Inspektor nie może natomiast rozstrzygać kwestii należących do kompetencji innych organów, przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa. Takie stanowisko zajął również Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II S.A. 401/00) „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji, czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami.”

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).